

Sygn. akt IV U 771/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 kwietnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Zielonej Górze IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Bogusław Łój

Protokolant: sekretarz sądowy Joanna Dejewska vel Dej

po rozpoznaniu w dniu 04 kwietnia 2019 r. w Zielonej Górze

odwołania K. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 30.03.2018 r. znak (...)

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.**

o wysokość emerytury

oddala odwołanie

SSO Bogusław Łój

Sygn. akt IV U 771/18

UZASADNIENIE

Decyzją z 30.03.2018 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. ustalił wysokość emerytury przysługującej wnioskodawcy K. M. i wznowił wypłatę świadczenia od 01.03.2018 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

Za okresy pracy górniczej zastosowane następujące przeliczniki:

- 1,5 – za okresy od 01.02.2001 r. do 31.03.2001 r., od 01.05.2001 r. do 31.05.2001 r., od 01.08.2001 r. do 31.08.2001 r., od 01.08.2002 r. do 31.08.2002 r. i od 01.11.2002 r. do 30.11.2002 r.;

- 1,4 – za okresy od 01.06.2000 r. do 31.01.2001 r., od 01.04.2001 r. do 30.04.2001 r., od 01.06.2001 r. do 31.07.2001 r., od 01.09.2001 r. do 31.07.2002 r., od 01.09.2002 r. do 31.10.2002 r. i od 01.12.2002 r. do 31.07.2003 r.

W odwołaniu od powyższej decyzji wnioskodawca K. M. podał, że nie zgadza się z rozstrzygnięciem organu rentowego, ponieważ okresy od 01.06.2000 r. do 31.10.2003 r. powinny być zaliczone z zastosowaniem przelicznika 1,5.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania, podtrzymując stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji. Pozwany podkreślił, że wnioskodawca, w okresach, w których zastosowano przelicznik 1,4, nie wykazał, że pracował pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, tj. nie udokumentował wymaganej ilości zjazdów pod ziemię.

W toku sprawy wnioskodawca przedłożył dodatkowe zestawienie okresów pracy uzyskane od pracodawcy, wskazując, że dodatkowe okresy zjazdów pod ziemię w dni świąteczne powodują, że ZUS powinien zastosować przelicznik 1,5 w miesiącach: styczniu, lutym, czerwcu, listopadzie i grudniu 2003 r.

Pozwany zmienił stanowisko poprzez uznanie, że za okres zatrudnienia od 01.06.2003 r. do 30.06.2003 r. należy zastosować przelicznik 1,5. Dokonane przeliczenie nie ma jednak wpływu na wysokość świadczenia.

Pozwany poinformował też, że okres od 01.11.2003 r. do 31.12.2003 r. został już uwzględniony z zastosowaniem przelicznika 1,5.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Wnioskodawca K. M., urodzony (...), uprawniony jest do emerytury górniczej od 01.10.2012 r., na mocy decyzji organu rentowego z 27.11.2012 r., znak: (...). Wypłata emerytury została zawieszona w związku z kontynuacją przez wnioskodawcę zatrudnienia.

Emerytura została następnie przeliczona na wniosek odwołującego się decyzją z 12.10.2017 r.

20.03.2018 r. odwołujący się złożył organowi rentowemu wniosek o ponowne obliczenie świadczenia i podjęcie jego wypłaty w związku z rozwiązaniem stosunku pracy. Wniosek ten skutkowało wydaniem przez pozwanego zaskarżonej decyzji.

Okres pracy górniczej, do którego zastosowano przelicznik, pozwany ograniczył do 45 lat (540 miesięcy). Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury wybrano przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 246,38%. Podstawa wymiaru obliczona przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru 246,38% przez 3 731,13 zł, tj. kwotę bazową, wynosi 9 192,76 zł. Do ustalenia emerytury Zakład uwzględnił 34 lata okresów składkowych, tj. 408 miesięcy, oraz 1 rok i 5 miesięcy okresów nieskładkowych, tj. 17 miesięcy.

okoliczności niesporne, ustalone na podstawie akt organu rentowego

Wnioskodawca był zatrudniony w (...) S.A. Oddział – Zakłady (...) w okresie od 01.10.1982 r. do 20.03.2018 r. w pełnym wymiarze czasu pracy, w spornym okresie od 01.06.2000 r. do 31.12.2003 r. było to zatrudnienie na stanowiskach:

- od 01.06.2000 r. do 31.01.2002 r. – specjalista ds. technicznych pod ziemią;
- od 01.02.2002 r. do 14.05.2002 r. – starszy specjalista ds. technicznych pod ziemią;
- od 15.05.2002 r. do 31.07.2003 r. – starszy specjalista ds. urządzeń szybowych pod ziemią;
- od 01.08.2003 r. do 31.10.2003 r. – starszy specjalista ds. technicznych pod ziemią;
- od 01.11.2003 r. do 31.07.2005 r. – nadgórnika ds. mechaniki górotworu i obudowy pod ziemią.

dowód: akta osobowe wnioskodawcy, w tym świadectwo pracy z

20.03.2018 r., k. 4a-b, cz. C

W spornym okresie od 01.06.2000 r. do 31.12.2003 r. wnioskodawca, pracując w kopalni w następujących miesiącach, miał (przy zaliczeniu kursów, urlopów wypoczynkowych, szkoleniowych, badań okresowych i szkoleń ratowniczych, a także zjazdów w dni świąteczne):

- 06.2000 r. – 19 zjazdów na 21 obowiązujących;

- 07.2000 r. – 19/21;
- 08.2000 r. – 21/22;
- 09.2000 r. – 18/21;
- 10.2000 r. – 18/22;
- 11.2000 r. – 19/21;
- 12.2000 r. – 16/18;
- 01.2001 r. – 19/22;
- 02.2001 r. – za ten miesiąc ZUS zastosował przelicznik 1,5;
- 03.2001 r. – za ten miesiąc ZUS zastosował przelicznik 1,5;
- 04.2001 r. – 19/20;
- 05.2001 r. – za ten miesiąc ZUS zastosował przelicznik 1,5;
- 06.2001 r. – 19/20;
- 07.2001 r. – 18/22;
- 08.2001 r. – za ten miesiąc ZUS zastosował przelicznik 1,5;
- 09.2001 r. – 19/20;
- 10.2001 r. – 18/23;
- 11.2001 r. – 16/21;
- 12.2001 r. – 15/19;
- 01.2002 r. – 18/22;
- 02.2002 r. – 16/20;
- 03.2002 r. – 20/21;
- 04.2002 r. – 15/21;
- 05.2002 r. – 16/20;
- 06.2002 r. – 18/20;
- 07.2002 r. – 18/23;
- 08.2002 r. – za ten miesiąc ZUS zastosował przelicznik 1,5;
- 09.2002 r. – 18/21;
- 10.2002 r. – 19/23;
- 11.2002 r. – za ten miesiąc ZUS zastosował przelicznik 1,5;

- 12.2002 r. – 17/19;
- 01.2003 r. – 20/22;
- 02.2003 r. – 17/20;
- 03.2003 r. – 15/21;
- 04.2003 r. – 15/21;
- 05.2003 r. – 16/21;
- 06.2003 r. – za ten miesiąc ZUS zastosował przelicznik 1,5;
- 07.2003 r. – 20/23;
- 08.2003 r. – za ten miesiąc ZUS zastosował przelicznik 1,5;
- 09.2003 r. – za ten miesiąc ZUS zastosował przelicznik 1,5;
- 10.2003 r. – za ten miesiąc ZUS zastosował przelicznik 1,5;
- 11.2003 r. – za ten miesiąc ZUS zastosował przelicznik 1,5;
- 12.2003 r. – za ten miesiąc ZUS zastosował przelicznik 1,5.

dowód: zaświadczenie z zakładu pracy z 16.10.2012 r., k. 6-7 akt

emerytalnych, w zw. z zestawieniem ZUS, k. 31-32 akt sąd.;

zestawienie z zakładu pracy z 11.03.2019 r., k. 61 akt sąd.

Sąd rozważył, co następuje.

Odwołanie okazało się niezasadne.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było rozstrzygnięcie, czy pozwany organ rentowy zaskarżoną decyzją prawidłowo przeliczył wysokość emerytury wnioskodawcy, przy czym spór ten ograniczał się do kwestii przelicznika, jaki powinien być zastosowany za poszczególne miesiące okresu od 01.06.2000 r. do 31.12.2003 r.

Zgodnie z art. 51 ust. 1 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 1270 ze zm.), przy ustalaniu wysokości górniczych emerytur, o których mowa w art. 50a lub 50e, stosuje się, z zastrzeżeniem ust. 2, następujące przeliczniki:

- 1) 1,5 za każdy rok pracy górniczej wykonywanej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy;
- 2) 1,8 za każdy rok pracy, o której mowa w art. 50d;
- 3) 1,4 za każdy rok pracy w pełnym wymiarze czasu pracy, o której mowa w art. 50c ust. 1 pkt 1-3 i 5-9, wykonywanej częściowo na powierzchni i częściowo pod ziemią;
- 4) 1,2 za każdy rok pracy, o której mowa w art. 50c ust. 1 pkt 4 i 5, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na odkrywce w kopalniach siarki i węgla brunatnego, w kopalniach otworowych siarki oraz w przedsiębiorstwach i innych podmiotach wykonujących roboty górnicze dla kopalń siarki i węgla brunatnego.

Zgodnie z ust. 2, przy ustalaniu wysokości górniczych emerytur łączny okres pracy obliczony z zastosowaniem przeliczników, o których mowa w ust. 1, uwzględnia się w wymiarze nie dłuższym niż 45 lat.

Zatem by okres pracy górniczej został zaliczony z zastosowaniem przelicznika 1,5 – musi to być praca wykonywana pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Jak stwierdził SA w Katowicach w uzasadnieniu wyroku z 26.10.2017 r., sygn. akt III AUa 873/17 (LEX nr 2412778): dokonując wykładni (interpretacji), użytych w treści przepisu art. 51 ust. 1 pkt 1 cyt. ustawy zwrotów „stale i w pełnym wymiarze czasu pracy”, w pierwszym rzędzie trzeba brać pod uwagę ich językowe znaczenie. Jeżeli językowe znaczenie tekstu jest jasne, wówczas nie ma potrzeby sięgania po inne, pozajęzykowe metody wykładni. Sąd Najwyższy wielokrotnie zaś podkreślał, że przepisy regulujące system zabezpieczenia społecznego ze względu na swoją istotę i konstrukcję, podlegają wykładni ścisłej. Nie powinno się więc stosować do nich wykładni celowościowej, funkcjonalnej lub aksjologicznej w opozycji do wykładni językowej, jeżeli ta ostatnia prowadzi do jednoznacznych rezultatów interpretacyjnych, a zatem nie można ich poddawać ani wykładni rozszerzającej, ani zwężającej, modyfikującej wyczerpująco i kazuistycznie określone przez ustawodawcę uprawnienia do świadczeń (por. np. wyroki Sądu Najwyższego z: 16 sierpnia 2005 r., I UK 378/04, OSNP 2006 nr 13-14, poz. 218; 23 października 2006 r., I UK 128/06, OSNP 2007 nr 23-24, poz. 359; 29 stycznia 2008 r., I UK 239/07, OSNP 2009 nr 7-8, poz. 103; 4 marca 2008 r., II UK 129/07, OSNP 2009 nr 11-12, poz. 155; 19 maja 2009 r., III UK 6/09, Lex nr 509028).

Powyższe rozważania prowadzą do wniosku, że w realiach niniejszego sporu, na ubezpieczonym spoczywał ciężar wykazania, że w określonych wcześniej okresach wykonywał pracę górniczą pod ziemią stale (codziennie – w dniach, które były dla niego dniami pracy) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przewidzianym dla danego stanowiska).

Sąd Okręgowy podziela powyższe stanowisko. Przenosząc je na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, że wnioskodawca nie wykazał stałej, tzn. codziennej pracy pod ziemią w prawie żadnym miesiącu spornego okresu, który nie byłby już zaliczony przez ZUS z zastosowaniem przelicznika 1,5. Wyjątek dotyczy czerwca 2006 r., co doprowadziło do modyfikacji przez ZUS stanowiska poprzez uznanie, że za ten miesiąc należy zastosować przelicznik 1,5. Tyle że dokonane przeliczenie nie ma wpływu na wysokość świadczenia, nie może zatem prowadzić do zmiany zaskarżonej decyzji.

Z wykazów z zakładu pracy (z 16.10.2012 r. i 11.03.2019 r.) wynika, w których miesiącach wnioskodawca pracował pod ziemią przez wszystkie obowiązujące dni.

Sąd nie ma wątpliwości co do wiarygodności tych wykazów, ponieważ zostały sporządzone za sporny okres przez pracodawcę wnioskodawcy i nie były kwestionowane przez strony postępowania.

Drugi z wykazów, tj. ten przedłożony w toku postępowania, uwzględnia kursy, urlopy wypoczynkowe, szkoleniowe, badania okresowe i szkolenia ratownicze, a także zjazdy pod ziemię w dni świąteczne.

Wszystkie te dane, nawet po dodaniu zjazdów w dni świąteczne do liczby zjazdów ustalonych na podstawie poprzedniego zaświadczenia pracodawcy, nie doprowadziły do potwierdzenia stanowiska wnioskodawcy wyrażonego w odwołaniu (oprócz jednego przypadku – jak już wskazano – czerwca 2006 r., gdzie $18 + 3 = 21$ zjazdów na 20 wymaganych).

Nie jest też zasadne stanowisko wnioskodawcy, który twierdził, że należy zaliczyć ogólną nadwyżkę nadgodzin w celu uzupełnienia brakujących godzin w poszczególnych miesiącach. Obliczeń dokonuje się na każdy miesiąc osobno, a praca w każdym miesiącu musi być wykonywana codziennie, w każdy dzień pracy. Jeśli nie jest – to nie można mówić o stałości tej pracy w rozumieniu art. 51 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej.

Mając powyższe na względzie, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., orzeczono jak w sentencji wyroku.